Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
8 november 2021

Auditcommissie
5 oktober 2021

Afdeling en opsteller
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en –advisering/E. Hermsen/R. Kamp
0578-699494/e.hermsen@heerde.nl/r.kamp@heerde.nl
Portefeuille
W.I. Meijer
Programma
alle
Opnemen in Bestuursagenda
ja

Agendapunt
4.

Onderwerp
Programmabegroting 2022-2025

De raad besluit om:

1. De effecten van de Septembercirculaire te betrekken en te verwerken in de Programmabegroting 2022-2025;
2. De in de Septembercirculaire beschikbaar gestelde coronagelden ad. €171.797,- voor 2021 en ad. €37.137,- voor 2022 toe te voegen aan de 'reserve corona';
3. De Begroting 2022 vast te stellen;
4. In te stemmen met de Meerjarenraming 2023-2025;
5. De investeringskredieten die in de begroting zijn opgenomen beschikbaar te stellen voor het jaar 2022.

Inleiding
Hierbij ontvangt u de Programmabegroting 2022-2025. De opzet van deze begroting is gelijk aan de begroting van vorig jaar; het aantal programma's en paragrafen is ongewijzigd en opnieuw wordt er op subproductniveau gerapporteerd.

In de Perspectiefnota 2022-2025 is uw raad een schets gegeven van de financiële ontwikkeling voor de komende jaren. Deze doorkijk leerde dat sprake is van veel onzekerheden, omdat we als gemeente in hoge mate afhankelijk zijn van rijksbeleid en -inkomsten (m.n. huishoudelijke ondersteuning en jeugd). Doordat het nieuwe kabinet op zich laat wachten, hadden we in de perspectiefnota diverse zgn. 'p.m.-posten' opgenomen. Vooral de onzekerheid aan de inkomstenkant, vertroebelde het beeld van onze structureel vrije beleidsruimte en daarmee de mate waarop het verantwoord is om eigen beleidswensen in te vullen met langlopende verplichtingen (o.a. Hof van Cramer en IHP). Inmiddels zijn er enkele voortschrijdende inzichten.

Uw raad heeft ons zijn bevindingen en wensen meegegeven en ons verzocht om ten behoeve van de programmabegroting een aantal scenario's uit te werken. De verschillende scenario's treft u als bijlage bij dit raadsvoorstel. Opgemerkt wordt dat in deze scenario's nog geen rekening was gehouden met de effecten van de onlangs ontvangen Septembercirculaire.

Onze lopende financiële verplichtingen zijn gebaseerd op wettelijke taken en lokale ambities. Om te kunnen beoordelen of deze financiële verplichtingen in de pas lopen met een gemeente van onze omvang en de lokale vraagstukken die er spelen, hebben we bureau Berenschot gevraagd om een (verdiepende) benchmark uit te voeren op onze financiën. De uitkomst hiervan wordt eind oktober verwacht, wanneer wij onze begroting al in procedure hebben gebracht. Dit betekent dat eventuele effecten vanuit dit onderzoek niet kunnen worden betrokken bij onderhavige Programmabegroting 2022-2025, maar pas bij de Voorjaarsnota 2022 / Programmabegroting 2023-2026 budgettair worden meegenomen.

Beoogd effect
In het kader van het budgetrecht van de raad moet de begroting ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De begroting is het belangrijkste sturing- en beheersingsinstrument van de gemeente Heerde. Hierin worden de budgettaire kaders voor het betreffende begrotingsjaar vastgesteld. Conform wettelijke eisen moet deze begroting voor 15 november 2021 door uw raad worden vastgesteld. Na vaststelling door de raad kan het college het voorgestane beleid tot uitvoering brengen.

Bevoegdheid / Juridisch kader
De raad stelt de begroting voorafgaand aan het jaar waarvoor zij dient vast op grond van artikel 191 van de Gemeentewet.

Eerdere besluitvorming en kaders
De gemeenteraad van Heerde heeft op 12 juli 2021 de Perspectiefnota 2022-2025 vastgesteld. Dit kader is verwerkt in de Meerjarenbegroting 2022-2025. De Programmabegroting 2022-2025 is niet eerder ter besluitvorming aangeboden.

Argumenten
- Conform de wettelijke eisen moet deze begroting voor 15 november 2021 zijn ingediend bij het CBS en de provincie.
- Van de 4 uitgewerkte scenario's (zie bijlage) hebben wij de begroting uitgewerkt volgens het behoedzaamheidsscenario. In het hoofdstuk 'dekkingsplan' van de begroting gaan wij in op de onderbouwing van deze keus.
- In de voorliggende begroting is invulling gegeven aan het advies van de toezichthouder en uw oproep. Bij de beoordeling van de Programmabegroting 2021-2024 is een opmerking gemaakt over het geringe inzicht in de financiële (balans)positie van de gemeente. Het college heeft aan u toegezegd om dit op te pakken. In de begrotingsparagraaf is hier gevolg aan gegeven en zijn er, naast de meerjarenbalans, overzichten opgenomen van het meerjareninvesteringsplan, reservemutaties, voorzieningenmutaties en de langlopende leningen.
- In de voorliggende begroting is geen bijlage opgenomen van alle gestelde ombuigings-maatregelingen. Aan het eind van deze bestuursperiode wilt ons college een document opstellen waarin wij terugblikken op deze bestuursperiode inclusief de realisatie van de ombuigingsmaatregelen.

Kanttekeningen
- Niet tijdige indiening van de begroting bij de provincie kan tot gevolg hebben dat de gemeente Heerde onder preventief (zwaarder) financieel toezicht wordt geplaatst. Bij een tijdige indiening én een positief sluitende begroting hanteert de provincie de lichtste toezichtsvorm (repressief).
- Het staat de raad vrij om andere keuzes te maken. Alle voorstellen uit de Perspectiefnota 2022-2025 zijn verwerkt in de voorliggende begroting. De raad heeft het college verzocht om scenario's op te stellen. Het college heeft het behoedzaam scenario verwerkt in de begroting.

- Niet alle ontwikkelingen en onzekerheden zijn vertaald in de ramingen. Net als alle gemeenten in Nederland heeft de gemeente Heerde te maken met diverse onzekerheden. Daarom hebben wij een risicoparagraaf toegevoegd waarin de deze onzekere ontwikkelingen worden geschetst.

Geld

Van de vier scenario's (zie bijlage 3) opteren wij voor het behoedzame scenario. Deze keus is ingegeven door enerzijds de huidige grote onzekerheden vanuit het rijk en anderzijds onze behoefte om –gelet op de komende gemeenteraadsverkiezingen- bestuurlijk niet over ons spreekwoordelijke graf heen te regeren.
De voorliggende begroting is dan ook gebaseerd op een uitwerking van dit behoedzaam scenario. In dit scenario zijn geen (structurele) beleidswensen opgenomen, behoudens de meerkosten voor huishoudelijke ondersteuning. Dit leidt tot het volgende meerjarenperspectief. Dit meerjarenperspectief leest u ook terug in bijgaande Programmabegroting (Dekkingsplan).

	2022	2023	2024	2025
Saldo perspectiefnota	**549.732**	**273.641**	**448.951**	**241.123**
Autonome ontwikkelingen				
Effect Meicirculaire	-122.000	-243.000	-370.000	-226.000
Overige kleine adm. wijzigingen	23.914	23.127	15.066	
BTW voordeel afvalverwerking	28.445	28.445	28.445	28.445
Vastgestelde begroting BVO H2O (ICT)	-39.600	-40.234	-40.878	-34.936
Saldo Meerjarenbegroting	**440.491**	**41.979**	**81.584**	**8.632**
Toekomstige autonome ontwikkelingen				
Meerkosten huishoudelijk ondersteuning	0	0	-832.000	-824.000
Effect mutaties Jeugd	0	0	0	0
Herijking gemeentefonds Jeugd	0	0	0	0
Herijking gemeentefonds Overig	0	0	0	0
Totaal beschikbaar voor nieuw beleid	**440.491**	**41.979**	**-750.416**	**-815.368**
Nieuwe beleidswensen				
IHP	0	0	0	0
Hof van Cramer	0	0	0	0
Communicatie/participatie/ARBO	0	0	0	0
Woningbouw	0	0	0	0
Groenbeheer	0	0	0	0
Duurzaamheid/klimaatadaptatie	0	0	0	0
Participatie	0	0	0	0
Nieuw saldo	**440.491**	**41.979**	**-750.416**	**-815.368**

Onlangs hebben wij van het rijk de Septembercirculaire ontvangen. Normaliter nemen wij de Septembercirculaire niet mee in de Programmabegroting (pas in de Voorjaarsnota). Echter, de financiële effecten van de Septembercirculaire zijn dusdanig substantieel, dat wij menen dat de circulaire dit keer wel betrokken moet worden bij de Programmabegroting (zie ook bijlage 4 en 5). Doordat de Septembercirculaire ons een onverwacht, financieel voordeel geeft, ontstaat er budgettaire ruimte om een aantal beleidswensen incidenteel wel in te vullen (zie voor de

onderbouwing de oplegnotitie). Het toekennen van beleidswensen met een incidenteel karakter sluit aan bij onze lijn zoals we die hebben neergelegd in de Perspectiefnota 2022 en de voorliggende Programmabegroting 2022-2025.

Helaas biedt ook het nieuwe meerjarenperspectief nog altijd niet voldoende ruimte om forse structurele verplichtingen aan te gaan (zoals IHP en Hof van Cramer). Deze beleidswensen komen in zicht zodra het nieuwe kabinet meer duiding geeft over de ontwikkeling van met name huishoudelijke ondersteuning en jeugd.
Aldus stellen wij uw raad voor het navolgende (aangepaste) meerjarenperspectief vast te stellen. (Voor de goede orde: dit meerjarenperspectief wijkt dus af van die in de voorliggende Programmabegroting. Die wordt aangepast na uw besluitvorming).

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Saldo programmabegroting 2022 / najaarsnota2021	**€440.491**	**€41.979**	**-€750.416**	**-€815.368**
Effect Septembercirculaire	€991.000	€845.000	€851.000	€935.000
IHP		€0	€0	€0
Hof van Cramer		€0	€0	€0
Communicatie/participatie/ARBO	-€138.000	€0	€0	€0
Woningbouw	-€120.000			
Groenbeheer	-€65.000			
Duurzaamheid/klimaatadaptatie	-€120.000			
Participatie	-€120.000			
Nieuw begrotingssaldo	**€868.491**	**€886.979**	**€100.584**	**€119.632**

Communicatie
Deze begroting is besproken in de auditcommissie van 5 oktober 2021. De behandeling in de raad vindt plaats op 8 november 2021. Na vaststelling wordt de begroting op de website van de gemeente Heerde geplaatst en wordt er op de gemeentepagina in de Schaapskooi aandacht aan besteed.

Inclusiviteit
Waar mogelijk is bij het ramen van de budgetten en bij het opstellen van deze programmabegroting rekening gehouden met de inclusiviteitsgedachte.

Cittaslow
Een goed, zorgvuldig financieel beleid en beheer sluiten aan bij de uitgangspunten van Cittaslow.

Inkoop en SROI
Inkoop en SROI is niet van toepassing op het vaststellen van deze programmabegroting.

Uitvoering
Niet van toepassing.

Advies auditcommissie
Behandeling als B-onderwerp.

Heerde, 26 oktober 2021

Het college van Heerde
J.W. Wiggers , burgemeester
B. van Zuthem , gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit Programmabegroting 2022-2025
2. Programmabegroting 2022-2025;
3. Scenario's Begroting 2022;
4. Oplegnotitie Septembercirculaire;
5. Memo-Ari Septembercirculaire (plus specificaties);
6. Verslag auditcommissie 5 oktober 2021

Ter inzage:
Geen.